

lectio 16 (Στάθης Παπακωνσταντίνου)

nostrī: ονομ. πληθ. γεν. αρσ. της κτητ. αντωνυμ. α' προσ noster, nostra, nostrum: δικός -ή -ό μας
pila: αιτιατ. πληθ. του ουσ. pilum -i, ουδ. β' : ακόντιο
hostes: αιτιατ. πληθ. του ουσ. hostis -is, αρσ. (εδώ) γ': εχθρός
miserunt: γ' πληθ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. mitto, misi, missum, mittere 3: ρίχνω
gladiis: αφαιρ. πληθ. του ουσ. gladius -ii (-i), αρσ. β' : ξίφος
rem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. res, rei, θηλ. ε' : πράγμα
gerunt: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. gero, gessi, gestum, gerere 3: διεξάγω, κάνω
repente: επίρρ.: ξαφνικά
tergum: αιτιατ. ενικ. του ουσ. tergum -i, ουδ. β' : πλάτη, νότα
equitatus: ονομ. ενικ. του ουσ. equitatus -us, αρσ. δ' : ιππικό
cernitur. γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. cerno, crevi, cretum, cerneie 3: διακρίνω / cernor, conspectus sum, cerni 3: διακρίνομαι
cohortes: ονομ. πληθ. του ουσ. cohors -ortis, θηλ. γ': κοόρτη
appropinquant: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. του ρήμ. appropinquo, -avi, -atum, -āre 1: πλησιάζω
vertunt: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. vērto, vērti, versum, vertēre 3: στρέφω
fugiunt: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. fugio, fugi, fugitum, fugēre 3*: φεύγω
eis: δοτ. πληθ. γεν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. is, ea, id: αυτός -ή -ό
equites: ονομ. πληθ. του ουσ. eques -itis, αρσ. γ': ιππέας
occurrunt: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. occurro, occurri (occucurri), occursum, occurrere 3: επιτίθεται
fit: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. του ιδιότυπου ρήμ. fio, factus sum, fieri 3: γίνομαι. Προσοχή: χρησιμοποιείται ως παθητ. του facio: κάνω
dux: ονομ. ενικ. του ουσ. dux, ducis, αρσ. γ': αρχηγός, στρατηγός
princeps: ονομ. ενικ. του ουσ. princeps -ipis, αρσ. γ': ηγεμόνας
occiditun γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. occido, -cidi, -cisum, -cidēre 3: σκοτώνω / occidor, occisus sum, occidi 3
vivus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. vivus -a -um β' κλ.: ζωντανός.
fugā: αφαιρ. ενικ. του ουσ. fuga -ae, θηλ. α' : φυγή. Fugae -arum: εξορία
comprehenditur. γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. comprehendo -prehendi, -prehensumprehendēre 3: συλλαμβάνω / comprehendor, compre-hensus sum, comprehendi 3
signa: ονομ. πληθ. του ουσ. signum -i, ουδ. β' : σημαία
referuntur γ' πληθ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ιδιότυπου ρήμ. refero, -tuli (ή rettuli), -latum, -ferre: παραδίδω / referor, relatus sum, referri (re + fero: φε'ρνω)
numerus: ονομ. ενικ. του ουσ. numerus -i, αρσ. β' : αριθμός
hostium: γεν. πληθ. του ουσ. hostis -is, αρσ. (εδώ) γ' : εχθρός
capitun γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. capio, cepi, captum, capēre 3*/ capior, captus sum, capi 3*: συλλαμβάνομαι, πιάνομαι
interficiunt γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. interficio, -feci, -fectum, -ficēre 3* / interficior, interfectus sum, interfici 3*: σκοτώνομαι (inter -l- facio: κάνω).
reliqui: ονομ. πληθ. γεν. αρσ. του επιθ. reliquus -a -um β' κλ.: υπόλοιπος.
fugā: αφαιρ. ενικ. του ουσ. fuga -ae, θηλ. α' : φυγή. Fugae -arum: εξορία
civitates: αιτιατ. πληθ. του ουσ. civilis -tatis, θηλ. γ': πολιτεία. Προσοχή: γεν. πληθ. civitatum (-ium)
discedunt: γ' πληθ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. discedo, -cessi, -cessum, -cedēre 3: αποχωρώ,
postero: αφαιρ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. posterus -a -um β' κλ.: επόμενος
die: αφαιρ. ενικ. του ουσ. dies -ei, αρσ. ε' : ημέρα. Το ουσ. και το res) σχηματίζει πλήρη πληθ. αριθμό.
legati: ονομ. πληθ. του ουσ. legatus -i, αρσ. β' : απεσταλμένος, πρεσβευτής
iubet: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. iubeo, iussi, iussum, iubēre 2: διατάζω
arma: αιτιατ. πληθ. του ουσ. arma -orum, ουδ. β' : όπλα. Το ουσ. δε σχηματίζει ενικό αριθμό.
tradi: απαρ ενεστ. του ρήμ. trado, -didi, -ditum, -dēre 3 / trador, traditus sum, tradi 3: παραδίδομαι
principes: αιτιατ. πληθ. του ουσ. princeps -ipis, αρσ. γ': ηγεμόνας
produci: απαρέμφ. παθητ. ενεστ. του ρήμ. produco, -duxi, -ductum, -ducēre 3 / producior, productus sum, produci 3: οδηγούμαι μπροστά
ipse: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. ipse, ipsa, ipsum: ο ίδιος -α -ο

castris: αφαιρ. πληθ. του ουσ. castra -orum, ουδ. β': στρατόπεδο. Castrum -i: φρούριο
consedit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. consido, -sēdi, -sessum, -sideie 3: κάθομαι
duces: ονομ. πληθ. του ουσ. dux, ducis, αρσ. γ : αρχηγός, στρατηγός
producuntur γ πληθ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. produco, -dixi, -ductum, -ducere 3 / producior, productus sum, produci 3: οδηγούμαι
deditur: γ ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. dedo, dedidi, deditum, dedere 3 / dedor, deditus sum, dēdi 3: παραδίδομαι.
proiciuntur: γ πληθ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. proicio, -ieci, -iectum, -icere 3* / proicior, proiectus sum, proici 3*: κατατίθεμαι, ρίχνομαι

1. **Nostri, -, gladiis rem gerunt:** κύρια πρόταση κρίσης
gerunt: ρήμ., nostri: υποκ., rem: αντικ. στο gerunt, gladiis: αφαιρ. του οργάνου.
2. **postquam pila in hostes miserunt:** δευτερ. χρον. πρόταση.
miserunt: ρήμ., nostri (ενν.): υποκ., pila: αντικ. στο miserunt, in hostes: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει εχθρική ενέργεια ή εχθρική διάθεση ή το εναντίον .
3. **Repente post tergum equitatus cernitur** κύρια πρόταση κρίσης
cernitur: ρήμ., equitatus: υποκ., repente: επιρρ. προσδ. του τρόπου, post tergum: εμπρόθ. προσ τόπου
4. **cohortes appropinquant:** κύρια πρόταση κρίσης.
appropinquant: ρήμ., cohortes: υποκ.
5. **hostes terga vertunt:** κύρια πρόταση κρίσης
vertunt: ρήμ., hostes: υποκ., terga: αντικ. στο vertunt.
6. **ac fugiunt:** κύρια πρόταση κρίσης
fugiunt: ρήμ., hostes (ενν.): υποκ.
7. **eis equites occurrunt:** κύρια πρόταση κρίσης
occurrunt: ρήμ., equites: υποκ., eis: αντικ. στο occurrunt. (occuro + δοτ., γιατί δηλώνει εχθρική διάθεση).
8. **Fit magna caedes:** κύρια πρόταση κρίσης
fit: ρήμ., caedes: υποκ., magna: επιθ. προσδ. στο caedes.
9. **Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur:** κύρια πρόταση κρίσης
occiditur: ρήμ., Sedulius: υποκ., dux [et] princeps: παραθέσεις στο Sedulius, Lemovicum: γεν. κτητ. ή γεν. αντικειμενική στα dux [et] princeps.
10. **dux Arvernorum vivus in fugā comprehenditur:** κύρια πρόταση κρίσης
comprehenditur: ρήμ., dux: υποκ., Arvernorum: γεν. κτητ. ή γεν. αντικειμενική στο dux, vivus: επιρρ. κατηγορούμ. του τρόπου, in fugā: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει χρόνο.
11. **signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur** κύρια πρόταση κρίσης
referuntur: ρήμ., signa: υποκ., militaria: επιθ. προσδ. στο signa, septuaginta quattuor: επιθ. προσδ. στο signa militaria, ad Caesarem: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κατεύθυνση προς πρόσωπο.
12. **magnus numerus hostium capitum** κύρια πρόταση κρίσης
capitur: ρήμ., numerus: υποκ., magnus: επιθ. προσδ. στο numerus, hostium: γεν. διαιρετική ή γεν. του περιεχομένου στο numerus.
13. **atque interficitur:** κύρια πρόταση κρίσης
interficitur: ρήμ., numerus (ενν.): υποκ.
14. **reliqui ex fugā in civitates discedunt:** κύρια πρόταση κρίσης
discedunt: ρήμ., reliqui: υποκ., ex fugā: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει χρον. ακολουθία, in civitates: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κίνηση προς τόπο.
15. **Postero die ad Caesarem legati mittuntur.** κύρια πρόταση κρίσης
mittuntur: ρήμ., legati: υποκ., ad Caesarem: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κατεύθυνση προς πρόσωπο, die: αφαιρ. του χρόνου που δηλώνει το πότε έγινε κάτι, postero: επιθ. προσδ. στο die.
16. **Caesar iubet arma tradi ac principes produci:** κύρια πρόταση κρίσης
iubet: ρήμ., Caesar: υποκ., tradi [ac] produci: αντικ. στο iubet, τελ. απαρέμφ. arma: υποκ. του απαρέμφ. tradi, ετεροπροσ., principes: υποκ. του απαρέμφ. produci, ετεροπροσ.,
17. **Ipse pro castris consedit:** κύρια πρόταση κρίσης
consedit: ρήμ., ipse: υποκ., pro castris: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει τόπο (το «εμπρός από κάτι»).
18. **eo duces producuntur.** κύρια πρόταση κρίσης
producuntur: ρήμ., duces: υποκ., eo: επιρρ. προσδ. που δηλώνει κίνηση προς τόπο.

19. Vercingetorix deditur: κύρια πρόταση κρίσης

deditur: ρήμ., Vercingetorix: υποκ.

20. arma proiciuntur: κύρια πρόταση κρίσης

proiciuntur: ρήμ., arma: υποκ.

equitatus	cohors	eques	fuga
equitatus	cohortis	equitis	fugae
equitatus	cohorti	equiti	fugae
equitatum	cohortem	equitem	fugam
equitatus	cohors	eques	fuga
equitatu	cohorte	equite	fuga
equitatus	cohortes	equites	fugae
equitatum	cohortium	equitum	fugarum
equitatibus	cohortibus	equitibus	fugis
equitatus	cohortes	equites	fugas
equitatus	cohortes	equites	fugae
equitatibus	cohortibus	equitibus	fugis
signum	inilitare	postenis	dies
signi	militaris	posteri	diei
signo	militāri	postero	diei
signum	militare	posterum	diem
signum	militare	postere	dies
signo	militāri	postero	die
signa	militaria	posteri	dies
signorum	militarium	posterorum	dierum
signis	militaribus	posteris	diebus
signa	militaria	posteros	dies
signa	militaria	posteri	dies
signis	militaribus	posteris	diebus
mittunt	cernitur	fugiunt	
mittebant	cernebatur	fugiebant	
mittent	cernetur	fugient	
miserunt	conspetus ēst	fugerunt	
miserant	conspetus erat	fugerant	
miserint	conspetus erit	fugerint	
fit	occiditur	comprehenditur	referuntur
fiēbat	occidebatur	comprehendebatur	referebantur
fiet	occidetur	comprehendetur	referentur
facta ēst	occisus ēst	comprehensus ēst	relata sunt
facta erat	occisus erat	comprehensus erat	relata erant
facta erit	occisus erit	comprehensus erit	relata erunt
interficitur	tradi	deditur	proiciuntur
interficiebatur	traditum iri	dedebatur	proiciebantur
interficietur	tradita esse	dedetur	proicientur
interfectus ēst	tradita fore	deditus ēst	proiecta sunt
interfectus erat		deditus erat	proiecta erant
interfectus erit		deditus erit	proiecta erunt